

PAIDE HILLAR HANSSOO PÕHIKOOL

LOOVTÖÖ JUHEND

Paide 2021

SISUKORD

LOOVTÖÖ OLEMUS JA EESMÄRGID.....	3
Loovtöö juhendamise üldised põhimõtted.....	5
LOOVTÖÖ ÜLESEHITUS JA VORMISTAMINE.....	7
LOOVTÖÖ ESITLEMINE.....	9
TAGASISIDE ANDMINE LOOVTÖÖLE.....	10
KASUTATUD ALLIKAD.....	12

LOOVTÖÖ OLEMUS JA EESMÄRGID

Loovtöö koostamine on juhendatud õppeprotsess, mille käigus õpilane rakendab iseseisva töö oskusi ja omandatud teadmisi, arendab loovust ja kinnistab ning täiendab koolis omandatud.

Loovtöö eesmärgiks on pakkuda õpilasele võimetekohast ja huvidest lähtuvat eneseteostuse võimalust ning toetada:

- 1) õpilase loomingulise algatusvõime ning loova eneseväljendusoskuse kujunemist, aidates kaasa uute ideede tekkimisele ja teostamisele õppeainete lõimingu ning loovtöö kaudu;
- 2) üldpädevuste kujunemist (iseseisev ja rühmas töötamine, probleemide lahendamine, kriitiline mõtlemine, argumenteerimis-, eneseväljendus- ja esinemisoskus, töö allikate ja andmetega; tegevuse kavandamine ning kavandatu järgimine, tegevuse ja töö analüüsimise oskus, loovtöö vormistamine, digivahendite kasutamine jne);
- 3) õpilast tema võimete paremal tundmaõppimisel, mis aitaks teha valikuid järgnevaiks õpinguiks.

Loovtöö võib olla uurimus; kunsti-, käsitöö- või tehnoloogiaõpetuse, muusika, ajaloo, keemia, geograafia või loodusõpetuse teemaline projekt; video-või IT projekt; õppematerjali (audiovisuaalse või elektroonilise) loomine; pikajalist ettevalmistust nõudvast piirkondlikust, vabariiklikust või rahvusvahelisest õpilasvõistlusest, olümpiaadist või konkursist osavõtt; konkursi, kontserdi, võistluse, konverentsi või mõne muu ülekoolilise ürituse kavandamine ja korraldamine; kirjutatud ja lavastatud etendus; tantsu-, laulu- või showprogramm; omaloominguline kava; loodusvaatlused; maali, foto või mõni muu kujutava kunsti näitus; õpilasfirma; muu loominguline tegevus.

Loovtööga kaasneb kirjalik osa, mis sisaldab protsessi kirjeldust, õpilase enesehinnangut eesmärkide ja tegevuskava täitmise ning töö tulemuse kohta. Praktilise loovtöö kirjalik osa võib olla vormistatud slaidiesitluse või plakatina, uurimusliku loovtöö kirjalik osa tuleb vormistada elektrooniliselt korrektse tekstidokumendina pdf-failina Paide Hillar Hanssoo põhikooli õpikeskkonnas Tera. Kirjaliku osa vormistamisel lähtuda vastavast juhendist: [uurimistöö koostamise juhend](#) või [esitluse koostamise juhend](#).

Olümpiaadil ja/või konkursil osalemist kirjeldab õpilane päeviku vormis, kuhu on lisatud refleksioon õpitu ja kogetu kohta. Õpilane teeb kokkuvõtte protsessist loovtööde esitlusel.

LOOVTÖÖ JUHENDAMINE JA PROTSESSI KIRJELDUS

Loovtöö üldkoordinaator on kooli õppealajuhataja. Loovtöö tegemist ja sooritamist koordineerib klassijuhataja. Klassijuhataja tutvustab loovtöö liike, teemasid ning loovtöö sooritamise protsessi ja tingimusi, sh ajakava ning annab loovtöö päeviku 8. klassi esimese trimestri alguses.

Loovtöö teema fikseeritakse klassijuhataja poolt esimese trimestri lõpuks. Sobiva teema leidmine on loovtöö õnnestumise aluseks. Teema peab olema õpilasele võimetekohane, arvestama tema huve ning pakkuma eneseteostuse võimalust. Peale teema valimist avab õpilane loovtöö päeviku, kuhu kannab sisse: töö teema; töö sooritaja/sooritajad; juhendaja/juhendajad; tegevused ja ülesanded, mis on töö sooritamiseks vaja teha; ajakava; töö analüüs/hinnang (mis õnnestus, ebaõnnestus). Loovtöö päevik on leitav siit: [loovtöö päevik](#).

Üldjuhul on loovtöö juhendajaks kooli õpetaja, õpilase soovil võib juhendajaks olla ka keegi väljastpoolt kooli.

Loovtöö õnnestumise võtmeks on juhendaja ja õpilase hea koostöö kogu loovtöö koostamise protsessi vältel; juhendaja on innustaja ning õpilasele objektiivse tagasiside andja.

Juhendaja roll on suunav, ta:

- 1) aitab õpilasel tegevusplaani koostada;
- 2) soovitab vajaduse korral kirjandust ja annab suuniseid info leidmiseks;
- 3) nõustab õpilast sisulistes küsimustes;
- 4) jälgib töö vastavust vorminõudeile ning ajakava täitmist;
- 5) täpsustab rühmatöö korral iga liikme tööpanust;
- 6) nõustab õpilast loovtöö esitlemise vormi valikul ning esitlemisel. Juhendaja peaks suunama silmapaistvate loovtööde autoreid osalema olümpiaadidel, konverentsidel, konkurssidel jne;
- 7) annab koostööle ja töö tegemise protsessile kirjaliku omapoolse hinnangu.

Loovtöö juhendamise üldised põhimõtted

Juhendaja ja õpilase vahel lepatakse kokku juhendamise mahus ja ajas. Minimaalne ajaline maht võiks olla 15 tundi, milles sisalduvad nii juhendatud tunnid kui ka õpilase iseseisev töö.

Näide õpilase loovtöö koostamise ajalise mahu kohta (Sõrmus, 2011)

Etapp	maht tundides
planeerimine	2
planeerimine juhendajaga koos	4
tegevus	6
viimistlus	2
ettekanne	1

Individuaalse loovtöö protsessi käigus õpilane:

- 1) valib loovtöö teema ning juhendaja;
- 2) koostab juhendajaga koostöös ajakava;
- 3) selgitab juhendajale oma arvamust loovtöö eesmärkide ja täitmise kohta ning valib tööks vajalikud vahendid;
- 4) planeerib koos juhendajaga loovtöö valmimise etapid;
- 5) teostab planeeritud etapid;
- 6) esitab vormistatud töö hindamiskomisjonile etteantud tähtajaks;
- 7) teeb kokkuvõtte projekti teostumisest ning annab oma tööle hinnangu.

Rühmatöona teostatava loovtöö protsessi käigus rühm:

- 1) valib ühiselt kõiki motiveeriva teema ja tutvustab seda juhendajale;
- 2) korraldab ajurünnaku, avades teemaga seonduvaid mõtteid;
- 3) koostab koostöös juhendajaga kõigile sobiva ajakava, kavandab tähtajad, vahendid ja eelarve;
- 4) jagab ülesanded ja tööloigud liikmete vahel;

- 4) planeerib koos juhendajaga loovtöö valmimise etapid;
- 5) teostab planeeritud etapid;
- 6) esitab vormistatud töö hindamiskomisjonile etteantud tähtajaks;
- 7) teeb kokkuvõtte projekti teostumisest ning annab oma tööle hinnangu.

Rühmatöona teostatavas loovtöös peab välja tulema iga rühmaliikme panus, mis on mahult ligilähedane individuaalselt loovtööd teostava õpilase panusega.

LOOVTÖÖ ÜLESEHITUS JA VORMISTAMINE

Loovtöö vormistatakse koostamise lõppfaasis, et luua ülesehituse, sisu ja vormi ühtsus. Tähtsad on ka visuaalne ja kunstiline aspekt, digivahendite kasutamine, nõuetekohane allikmaterjalide loetelu ja õigekeel. Loovtöö vormistamise nõuded kehtestab kool töö liigi järgi.

Uurimusliku loovtöö ülesehitus koosneb järgmistest osadest:

- 1) tiitelleht,
- 2) sisukord,
- 3) sissejuhatus,
- 4) töö põhiosa (peatükid ja alapeatükid),
- 5) kokkuvõte, sh enesehinnang,
- 6) kasutatud kirjanduse loetelu,
- 7) lisad (vajaduse korral).

Praktiline loovtöö koosneb kahest osast:

- 1) kirjalik osa, s.o tööprotsessi kirjeldus;
- 2) konkreetne praktiline töö: leiutis, muusikapala, video, multifilm jm.

Praktilise loovtöö kirjalik osa võib olla vormistatud slaidiesitlusena või plakatina juhul, kui õpilane on koostanud näituse.

Slaidiesitluse ülesehitus koosneb järgmistest osadest:

- 1) tiitelleht,
- 2) töö etappide lühikirjeldus,
- 3) kokkuvõte, sh enesehinnang (töö teostuse analüüs),
- 4) kasutatud kirjanduse loetelu (vajaduse korral),
- 5) lisad (vajaduse korral).

Plakatil on järgmised osad:

- 1) töö pealkiri, autor,
- 2) kasutatud tehnika (nt akvarell vms),
- 3) näituse info: kus avatud, kui kaua.

LOOVTÖÖ ESITLEMINE

Esitlus annab ülevaate kogu loovtöö protsessist, sisaldades kogu tegevuse kavandamist ning kavandatu järgimist. Töö esitlemisel arenevad õpilase oskused: eneseväljendus (valmisolek end kõnes selgelt ja asjakohaselt väljendada ning olla veenev), argumenteerimine, kriitiline mõtlemine, loomingulisus ning digipädevus (oskus internetist leida ja kasutada vajalikke materjale ning tulla toime esitlustehnika eesmärgipärase kasutamisega). Esitlemisele on soovitatav kaasata kaasõpilasi, kes saavad uusi kogemusi ja innustust ning sealtkaudu ideid, kuidas arendada loovvõimeid.

Loovtööd esitledes õpilane:

- 1) selgitab töö eesmärgi ja põhjendab teema valikut;
- 2) tutvustab kasutatud meetodit/meetodeid;
- 3) esitab töö kokkuvõtte: milleni jõuti, kas eesmärk täideti jne.

Näiteid loovtöö esitlemise korralduse põhimõtete kohta:

- 1) loovtööd võib esitleda nii koolis kui ka kokkuleppel hindamiskomisjoniga väljaspool kooli;
- 2) esitlus võib toimuda koolis ka teatud teema või ainenädala raames, nt loodusainete nädalal, muusika- ja kunstinädalal, kus muu hulgas saavad õpilased üles astuda nt kontserdil või näitusel vastaval teemal koostatud loovtööga jm;
- 3) mitme autori ja rühmatöö korral osalevad loovtöö esitlusel kõik rühma liikmed;
- 4) loovtööd esitleb õpilane suulise ettekandena, kasutades näitlikustamiseks tema poolt valitud multimeedia, audiovisuaalseid jm vahendeid.

Suurepärane esitlus on loogiliselt liigendatud, terviklik, sidus ja korrektset keeles. Kõneleja on positiivselt meelestatud, saavutab kuulajatega kontakti, usub oma sõnumisse ning argumenteerib loovalt.

Väga hea esitluse jaoks on koostaja otsinud sobiva näidismaterjali, kasutades ilmestamiseks erinevaid vahendeid. Kõnelejat on meeldiv kuulata, tema väljendus on selge ja tempo rahulik. Esitleja kasutab aega sihipäraselt, oskab vastata esitatud lisaküsimustele ning orienteerub kiirelt nii oma esitluses kui ka töös, mida ta esitleb. Slaidiesitluse (nt PowerPoint) koostamisel tuleb arvestada koolis esitlusele kehtestatud nõuetega: [esitluse koostamise juhend](#).

TAGASISIDE ANDMINE LOOVTÖÖLE

Õppe lahutamatu osana on tagasisidel tähtis koht õpilase juhtimisel ning motiveerimisel, see peab olema individuaalne, aus ja mitmekülgne, võimaldades igal õpilasel näidata oma oskusi eri moel. Tagasiside eesmärgiks on toetada õpilase arengut ja loovust, omaalgatust, iseseisvat õppimist, arendada eneseanalüüsi oskust, kujundada enesehinnangut. Seega on tagasiside eelkõige õpetaja positiivne töövahend, mis motiveerib õpilast edasisteks jõupingutusteks, arendab loovat mõtlemist ning toob esile õppija eeldused ja võimalused edasiseks arenguks.

Töö eri osi hinnatakse punktidega, mille alusel kujuneb sõnaline hinnang. Rühmatöö puhul antakse hinnang iga liikme tööle, mis kujuneb töö vältel peetud päeviku alusel. Töid hindab komisjon.

Hinnangu andmisel arvestatakse

- 1) töö sisu: töö vastavus teemale, seatud eesmärkide saavutamine, meetodite valik ja rakendus; terminite ja keele korrektne kasutamine, töö ülesehitus; kunstitöö ning omaloomingulise muusikateose puhul hinnatakse teose ideed, originaalsust ja selle teostumist, samuti uute seoste loomise oskust; muusikateose esitamise puhul hinnatakse kunstilist teostust;
- 2) loovtöö protsessi: arvestatakse õpilase algatusvõimet ja initsiatiivi loovtöö teema valimisel, ajakava järgimist, kokkulepetest kinnipidamist, ideede rohkust ning suhtlemisoskust;
- 3) loovtöö vormistamist: teksti, jooniste, graafikute ning tabelite korrektne vormistamine; viitamine ja kasutatud allikad;
- 4) loovtöö esitlemist: esitluse ülesehitus, kõne tempo, esitluse näitlikustamine, kontakt kuulajatega jm.

Hinnatakse 20 punkti süsteemis:

20-10 punkti – loovtöö on arvestatud

9-0 punkti – loovtöö on mitteamvestatud

Arvestatud loovtööd hinnatakse järgmiselt:

20 – 19 punkti – hinne „väljapaistev“

18 – 17 punkti – hinne „suurepärase“

16 – 14 punkti – hinne „hea“

13 – 10 punkti – hinne „keskpärane“

Tööd hindavad juhendaja ja komisjon.

Loovtööle antakse punkte järgnevalt:

1. Töö sisu ja pealkirja vastavus 1p

2. Teema valiku avalduse õigeaegne esitamine 1p

3. Juhendaja tagasiside (juhendaja annab koostööle kirjaliku hinnangu) 1p

4. Kirjaliku osa vormistus:

Tiitelleht (näituse plakati puhul töö pealkiri ja autor) 1p

Kasutatud kirjanduse loetelu 1p

Töö struktuur või plakati kujundus 1p

Paber kandjal loovtöö päeviku esitamine õigeaegselt 3p

Õigekiri 2p

9. Töö kaitsmine:

Esinemiskorrektus 3p

Teema valdamine 2p

Küsimustele vastamine 2p

Töö näitlikustamine 1p

Loovtöö originaalsus 1p

KASUTATUD ALLIKAD

Sõrmus, K. (2011). Uurimistöö juhendamine põhikoolis. Kasutamise kuupäev: 28.10.2021 a., allikas Soovitusi ja näiteid loovtööde läbiviimiseks III kooliastmes: https://www.academia.edu/22148927/Juhendmaterjal_loovt%C3%B6%C3%B6_korraldamisest_p%C3%B5hikooli_III_kooliastmes